

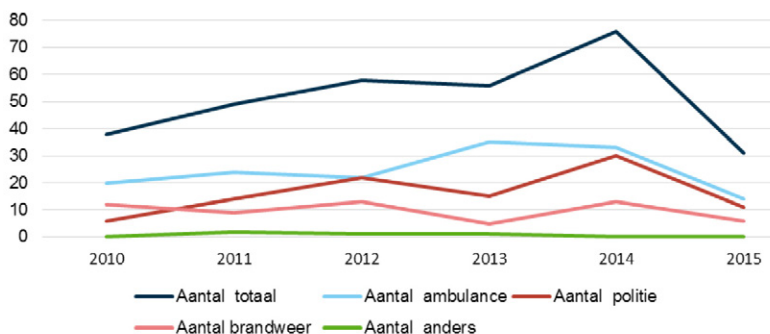
Ongevallenstatistiek Vorrangsvoertuigen in Nederland 2010-2015

Het rijden met voorrangsvoertuigen brengt gevaren met zich mee, met name omdat wordt afgeweken van de normale verkeersregels en het weggedrag om die reden voor andere weggebruikers minder voorspelbaar is. Het Kenniscentrum Voorrangsvoertuigen van het Instituut Fysieke Veiligheid heeft de ongevallen geregistreerd en onderzocht op basis van mediaberichten, politiegegevens, gegevens aangedragen door werkgevers en interviews met de voorrangsvoertuigbestuurders. Bij de analyse is gekeken naar algemene kenmerken, omgevingskenmerken, voertuigkenmerken en menskenmerken.

Aantal verkeersongevallen per jaar

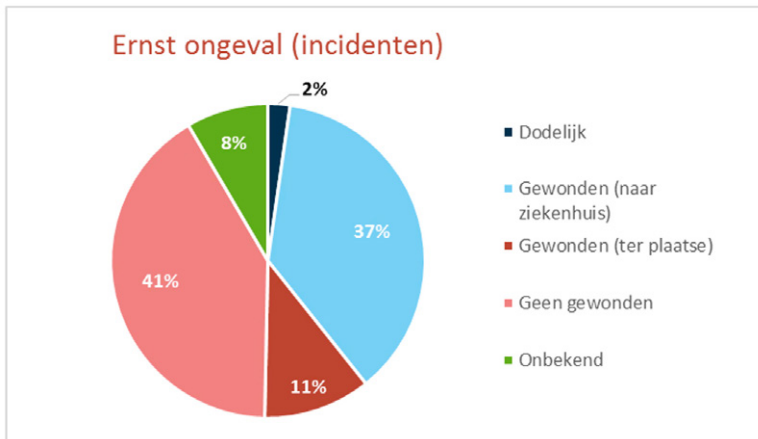
In de periode van 1 januari 2010 tot 31 december 2015 zijn in Nederland 308 ongevallen met voorrangsvoertuigen geregistreerd.

Figuur 1. Aantal verkeersongevallen met voorrangsvoertuigen per jaar

Ernst van de ongevallen met voorrangsvoertuigen

De beoordeling van de ernst van ieder ongeval is gebaseerd op het meest ernstig gewonde of dodelijke slachtoffer bij de inzittenden van het voorrangsvoertuig óf bij de wederpartij.

Figuur 2. Ernst ongeval

Verder is er onderzoek gedaan naar het aantal gewonden en dodelijke slachtoffers. In de periode 2010-2015 zijn er in totaal 7 hulpverleners en weggebruikers overleden en 232 gewond geraakt. In onderstaande tabel is onderscheid gemaakt tussen slachtoffers onder hulpverleners en slachtoffers onder de wederpartij.

	Politie	Brandweer	Ambulance	Anders*	Totaal
Hulpverleners overleden	1	0	0	0	1
Hulpverleners gewond	67	15	41	3	123
Weggebruikers wederpartij overleden	2	1	2	1	6
Weggebruikers wederpartij gewond	44	25	39	1	109

*Anders: overige aangewezen diensten

Kenmerken van ongevallen met voorrangsvoertuigen

De meest opvallende kenmerken van de onderzochte ongevallen zijn:

- > de ongevallen zijn voornamelijk flankbotsingen (69%)
- > de ongevallen vinden meestal plaats binnen de bebouwde kom (59%)

- > de ongevallen vinden voornamelijk plaats op kruispunten (68%)
NB Ongevallen op kruispunten leiden relatief vaak tot gewonden of dodelijke slachtoffers.
- > de wederpartij rijdt meestal in een personenauto (71%)
- > de ongevallen vinden meestal plaats als de voorrangsvoertuigen onderweg zijn naar ernstigere meldingen binnen het spectrum van de dringende taken
- > de voorrangsvoertuigbestuurders zijn over het algemeen ervaren, als wordt gekeken naar ervaring in jaren, ervaring in aantal spoedruitrukken en ervaringen in aantal kilometers met speed.

Ongevalstypen

De ongevallen die op elkaar lijken zijn gegroepeerd tot ongevalstypen. Er zijn acht ongevalstypen te onderscheiden in de dataset 2010-2015.

1. De voorrangsvoertuigbestuurder rijdt op een kruispunt door rood licht, terwijl de weggebruiker groen licht heeft (34%).
2. De andere weggebruiker let niet op of vertoont onverwacht gedrag (21%).
3. De voorrangsvoertuigbestuurder let niet op of houdt onvoldoende afstand (12%).
4. De voorrangsvoertuigbestuurder is bezig met een inhaalactie (10%).
5. De voorrangsvoertuigbestuurder verliest de beheersing over het voertuig (9%).
6. Er ontstaat een aanrijding door een afdeksituatie, waarbij een voertuig aan het zicht onttrokken is door bijvoorbeeld een groot voertuig of bebouwing (5%).
7. De voorrangsvoertuigbestuurder rijdt tegen een obstakel op de weg of in de berm (3%).
8. De voorrangsvoertuigbestuurder wordt geconfronteerd met een plotseling uitwijkende weggebruiker naar de vluchtstrook (2%).

Wat opvalt is dat het eerste ongevalstype ruim een derde van alle ongevallen betreft. Bij dit type blijkt ruim 60% van de voorrangsvoertuigbestuurders te hard te rijden. Gemiddeld reden ze 46 km/u over het kruispunt, waar 20 km/u door rood licht is toegestaan.

Deze factsheet is gebaseerd op de rapportage *Ongevallenstatistiek. Voorrangsvoertuigen in Nederland 2010-2015* (IFV, april 2017).

Deze is te downloaden op www.kenniscentrumvoorrangsvoertuigen.nl

Omslagfoto: Ricardo Bakker

Voor het dossier Voorrangsvoertuigen zie www.kenniscentrumvoorrangsvoertuigen.nl

Instituut Fysieke Veiligheid, april 2017